

What's on tonight

Vad är det egentligen som avgör vad som passar in i TV? Samtidigt som Egypten skakades av demonstrationer våren 2011 var det upplopp i den indiska staden Hyderabad, där en grupp separatister som stöds av 40 miljoner indier kräver en egen delstat. Egypten skildrades i tusentals TV-inslag världen över, men Indien fick knappt någon uppmärksamhet alls. Varför? Journalisten Claes JB Löfgren berättar om sitt arbete och om den nyhetsvärdering som journalister världen över gör varje dag. Den amerikanska journalistprofessorn Marcia Ladendorf är kritiskt till utvecklingen inom TV. Hon menar att mediet numera mest innehåller uppseendeväckande skandaler för att fånga människors uppmärksamhet till reklam. I avsnittet besöks även den amerikanska TV-stationen Fox11 i Tucson Arizona som berättar om nyhetsvärdering.

Passar för: Gymnasiet, samhällskunskap, mediekunskap

What's on tonight – frågor till avsnittet

Du behöver: Avsnittet What's on tonight som finns att streama här: <http://urplay.se/164455> Frågorna till avsnittet, vilka finns som kopieringsunderlag.

Tidsåtgång: Ca en lektion á 60 minuter. Avsnittet är 30 minuter långt.

Syfte: Målet är att eleverna ska uppfatta och reflektera kring avsnittets kärnfråga om vad som gör att en nyhet ses som en nyhet, och vilka faktorer som ligger bakom.

Genomförande:

Frågorna till avsnittet *What's on tonight* är indelade i två delar. I första avdelningen finns frågor av förståelsekaraktär som pekar på avsnittets viktigare punkter. De kan med fördel delas ut före visningen av avsnittet. Sedan följer reflekterande frågor som passar bra som utgångspunkt för diskussion.

Materialet ska förstås användas selektivt beroende på elevernas/studenternas kunskaper och erfarenheter på området. Välj ut de frågor som passar gruppen bäst.

Ett bra sätt att förbereda en diskussion där inläggen är genomtänkta och många elever kan komma till tals, är att låta dem skriva svar på frågorna först. Eftersom avsnittet finns tillgängligt på URplay fram till juni 2012 så kan eleverna också få i uppgift att se avsnittet hemma.

Kopieringsunderlag

What's on tonight – frågor till avsnittet

Förståelsefrågor

- Vilka orsaker anges i avsnittet till att frihetsrörelsen i Telengana, Indien, får så lite publicitet jämfört med Israel-Palestina-konflikten och den arabiska våren?
- Hur förklarar nyhetsuppläsaren och producenten på lokal-TV i Tucson, Arizona, hur nyheterna valts ut till kvällens sändning? Vad har de tagit hänsyn till?
- Vad berättar den franska kvinnan om situationen i Afghanistan? Varför är Europa intresserade av Afghanistan, menar hon?
- Vilka metoder använder staten, regeringen och kommunistpartiet i Vietnam för att kontrollera media?
- PR-konsulter pratar om hur de skapar nyheter som ska bli stora och attrahera media. Vilka är de viktiga ingredienserna?
- Claes JB Löfgren jämför TV-inslag med papperstidningar. Vilka är hans slutsatser?

Reflekterande frågor

- *Varför är det ett problem att journalister väljer nyheter efter politik, ideologi och tradition? I Sverige ser vi oftast inte mycket nyheter från t ex Afrika och Latinamerika, men vad är problemet med det?*
- *Redan på 80-talet skrev medieforskaren Neil Postman att vi kommer att bli underhållna till döds framför våra skärmar (då främst TV-apparater). Han var starkt kritisk till att media i så stor utsträckning väljer att servera tittarna underhållande vardagligheter. Håller du med honom? Varför/varför inte?*
- *"Allt vi vill ha är underhållning. Om det inte är underhållande vill vi inte ha det. Och det är farligt, för det arbete som ligger bakom demokrati är inte så underhållande, ärligt talat." Så säger professorn i mediekunskap i inledningen till avsnittet. Vem ska ta ansvar för demokratin? Och hur?*
- *Vilka orsaker kan du se till att media, så som den framställs i avsnittet, ser ut som den gör? Är någon orsak tyngre än de andra?*

What's on tonight – undersökningsuppgift

Vad blir en nyhet? En undersökning av nyhetsproduktioners nyhetsvärdering relaterad till deras målgrupp och intäkter.

Vad som blir en nyhet är inte alltid självklart och valet av vad som blir huvudnyheter varierar beroende på målgrupp. I den här undersökningen får eleverna bekanta sig med principerna för nyhetsvärdering samt reflektera kring hur olika nyhetsproducenter väljer nyheter beroende på målgrupp.

Du behöver: Kopior av övningsunderlaget och tillgång till olika färska nyheter. Undersökningen blir intressantast om olika medier blandas. Men för enkelhetens skull kan t ex bara tryckta källor eller källor från internet användas. Om det saknas tillgång till datorer, så kan du spara dagstidningar i några dagar före övningen. Du kan också beställa en klassuppsättning:

<http://www.mediekompas.se/lararmaterial/bestaella-tidningar>

Tidsåtgång: Ca en lektion a 60 min om tidningar används, men om hela nyhetsprogram ska analyseras så tar det längre tid.

Syfte: I den här övningen får eleverna en grund i att förstå nyhetsvärdering och hur olika dagstidningar värderar nyheter för att nå olika målgrupper.

SVTplay

TV4play

Sveriges Radio: Ekot

Aftonbladet

Expressen

Svenska Dagbladet

Dagens Nyheter

Metro

Undersökningen kan också ges som hemuppgift. Eleverna kan då ta tidning hemma eller använda sig enbart av nyheter på Internet.

Genomförande:

- Gå igenom [Vad blir en nyhet](#) med klassen (finns som kopieringsunderlag, sid 29). Principerna ovan är tolv till antalet, så skriv gärna upp 1-12 på tavlan och be eleverna spåna fram vilka principerna för vad som är en nyhet kan vara.
- Dela sedan in eleverna i par eller grupper och ge dem instruktionen i kopieringsunderlaget som hör till övningen. Låt dem analysera varsitt nyhetsprogram via internet eller dagstidning samt fundera på dess målgrupp och finansiering.
- Låt några eller varje grupp redovisa sina resultat och iakttagelser av tidningarnas prioritet av viktigaste nyheter och hur det hänger samman med målgruppen. Avsluta med att återkoppla till avsnittet [What's on tonight](#).

Kopieringsunderlag

What's on tonight

Vad blir en nyhet? Instruktion till att undersöka nyhetsproduktioners nyhetsvärdering relaterad till deras målgrupp och intäkter.

Titta på tidningens förstasida eller presentationen av huvudnyheterna och diskutera:

- Vilken är de tre viktigaste nyheterna?
- Uppfyller de nyheterna några av kriterierna för vad som är en nyhet? Alla kriterierna?
- Om någon av nyheterna knappt uppfyller kriterierna, varför tror ni att det ändå har blivit en nyhet?

Ögna igenom tidningen lite snabbt genom att läsa rubriker, ingresser och se på bilder.

- Om ni hade fått göra en förstasida för er nyhetsproduktion, vilka nyheter hade ni valt då? Varför?
- Hur skulle ni vilja beskriva era nyheters läsare/tittare/lyssnare och målgrupp, om man jämför med de övriga nyheterna? Vem väljer era nyheter?
- Varifrån får era nyheter och företaget som producerar sina intäkter? Är det reklamfinansierat eller skattefinansierat? Om konsumenten betalar: Är det per månad/år eller per nummer/avsnitt?
- Låtsas att er tidning har en annan målgrupp och läsekrets än den har. Skulle ni då välja andra nyheter att sätta på förstasidan? Vilka principer för nyhetsvärdering skulle väga tyngre och vilka skulle vara mindre viktiga? Förklara hur ni tänker!

Reflekterande frågor

- *Vilka nyheter håller högst kvalitet? Vad kännetecknar i så fall hög kvalitet?*
- *Vilka nyhetsproduktioner anser ni vara mest tveksamma? Varför?*
- *Hur samverkar nyheternas intäkter med dess kvalitet? Kan man se något samband?*
- *Hur stor är risken att de problem som beskrivs i avsnittet What's on tonight slår igenom i svenska medier? Hur kan Sverige göra för att så inte ska ske? Var ligger ansvaret?*

